1 - (5474 S) Bard

KWESTIONARJUSZ

b. jeńca-internowanego-więźnia-"Zagłębnika" [illegible]

1. DANE OSOBISTE /imię, nazwisko, stopień, wiek, zawód i stan cywilny/

Ligocki Piotr kapr. lat 42, rolnik, żonaty

BIBLIOTEKA NISTORYCZNA
5474

2. DATA I OKOLICZNOŚCI ZMARSZCZOWANIA:

Wzięty do niewoli 18. IX. 1939 między Strusowem a Trembowlą (woj. tarnopolskie) z kolumną taborową 24. p. pol. artyl. przez oddział kawal. sowieckiej

3. NAZWA OBOZU /więzienia-miejsca przymusowych robót/

Od końca września 1939 do końca paźdz. 39 w obozie jeńców Jaśmolińce (Ukraina), następnie w Jaryczowie Starym k. Lwowa do marca 1941, poczem wywieziony w głąb Rosji do Starobielska gdzie przebywał do uwolnienia

4. OPIS OBOZU WIĘZIENIA i t. p. /teren, budynki, warunki mieszkaniowe, higiena/

w Jaryczowie obóz mieścił się w stajniach, w trzech dużych stajniach do 3.000 jeńców spanie na ziemi, zimno, wszy i brud, pod koniec pobytu prycze do spania, ogólnie warunki higieniczne i mieszkaniowe b. złe.-

W Starobielsku w barakach drewnianych w moim baraku około 250 ludzi - zimno, brud, wszy.

5. SKŁAD JEŃCÓW, WIĘŹNIÓW, ZWOLENIÓW /narodowość, kategoria przestępstw, poziom wyższy i moralny, wzajemne stosunki etc/

jeńcy z Armii Polskiej przeważająca większość narodowości polskiej ale także Ukraińcy, Białorusini, Żydzi, kilku Niemców, razem oficerowie i szeregowi, wzajemne stosunki między jeńcami Polakami dobre - wzajemna pomoc.- Ukraińcy inaczej byli traktowani, mieli ulgi i nie byli pod taką strażą jak Polacy, często denuncjowali Polaków.

5474

6. ŻYCIE W OBOZIE, WIĘZIENIU i t. p. /przebieg przeciętnego dnia, warunki pracy, normy, wynagrodzenie, wyżywienie, ubranie, życie koleżeńskie i kulturalne/

Pobudka b. wcześnie i wymarsz na cało-dzienną robotę, praca przeciętnie 12 godzin plus droga na miejsce pracy (5-6 km) i z powrotem, jedzenie 3 razy dziennie, niedostateczne – 800 gr chleb do wyrabiającej normy, dla reszty 400 gr. – Normy różne zależnie od rodzaju pracy, stale podwyższane, tak że było b. trudno wyrobić normę. Podział na 3 kotły przy czem pierwszy kocioł (najsłabsze wyniki pracy) najgorszy, tylko cienka zupa i 400 gr. chleb. Początkowo żadnego wynagrodzenia, później praca płatna zarobek dzienny od 1-5 rbl. Odzieży nie dawano. Życie koleżeńskie i kulturalne dość rozwinięte, urządzano nawet przedstawienia (szopka, św. Mikołaj) potajemnie, wieczorem po zamknięciu baraku na noc i odejściu strażników. – Wzajemne podtrzymywanie się na duchu i pielęgnowanie nadziei wyzwolenia. –

7. STOSUNEK WŁADZ NKWD DO POLAKÓW /sposób badania, tortury, kary, propaganda komunistyczna, informacja o Polsce etc./

Badania i rewizje b. częste – poszukiwania za bronią i ostrymi narzędziami. Jako karę za odmowę wyjścia na robotę bez zwolnienia lekar. stosowano Karcer – komora z desek – o chlebie i wodzie od 1-6 dni. – Przy próbach ucieczki strzelano – był wypadek zastrzelenia 3 jeńców, którzy próbowali zbiec. – Propaganda Komunistyczna w formie pogadanek co tydzień, przychodził politruk, twierdzono stale uparcie że Polski nie będzie i wychwalano ustrój Komunistyczny.

8. POMOC LEKARSKA, SZPITALE, ŚMIERTELNOŚĆ /wyszczególnić nazwiska zmarłych/

– Pomoc lekarska mała, była zależna od kontroli sowieckiej lekarki która miała prawo zwalniać od pracy, śmiertelność [illegible]

9. CZY I JAKI BYŁ KONTAKT Z KRAJEM I RODZINĄ

Listy od rodziny do wybuchu wojny sowiecko-niemieckiej od czasu do czasu dochodziły, pisać do rodziny pozwalano.

10. KIEDY ZOSTAŁ ZWOLNIONY I W JAKI SPOSÓB DOSTAŁ SIĘ DO ARMII

Zwolniony zostałem z początkiem września 1941 i odesłany z całym transportem do Tockoje, gdzie zostałem wcielony do 6 p. artyl.

Ligocki Piotr kapr.